

[COTE] Numéro diktyon : 71969

Österreich, Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), theol. gr., 302

Type de cote :

Actuelle

Equipe Référente :

[ParaTexBib](#)

Auteurs :

- Rédigé par : STANOJEVIĆ Jovan
- Vérifié par : MUELLER Darius
- Vérifié par : VAN ELVERDINGHE Emmanuel

Identifiants

Répertoire	Numéro	Url	Remarque
Medium	45618	Lien	
Aland minuscules	424	Lien	
Wien ÖNB num.	theol. gr. 302	Lien	

Copistes, possesseurs & autres

Nom	Siècle	Dates	Remarque	Nature	Folios	Commentaire	RGK I	RGK II	RGK III	Album de copistas II	Pinakes - auteur
Janos Zsamboky	16	1531-1584		possesseur							
Sebastian Tengnagel		1573-1636		possesseur							

Nom	Siècle	Dates	Remarque	Nature	Folios	Commentaire	RGK I	RGK II	RGK III	Album de copistas II	Pinakes - auteur
Ἀριστόβουλος Ἀποστόλης	15-16	1468/1469-1535	Fils de Michel Apostolis. Il séjourna à Florence auprès des Médicis à partir de 1492 jusqu'à la fin de 1494. Ensuite, à Venise, où il collabore avec Alde Manuce pour qui il édite la Galéomachie (1494). Le 26 juillet 1500, André Damosos, protopope de La Canée, lui légua un ms. de Chrysostome, mais le 1er septembre 1503 il révoqua ce testament.	possesseur			27	38	46	04-Apostolides, Aristobulo	Arsenius Monembasiaeus archiepiscopus
Γεώργιος κόμης ὁ Κορίνθιος	16 (1/2)		Neveu et élève d'Aristobule Apostolis (Arsène de Monembasie) ; à Candie (Crète) de 1535 à 1539, à Venise de 1540 à 1550 ; mort avant 1560. Il a acquis une partie de la collection de Michel et Aristobule/Arsène Apostolis, ainsi que celle de Marc Mamounas. Il vendit ses propres livres à Guido Ascanio Sforza.	possesseur		Incertain (voir Pingree 1977)			107e		Georgius comes Corinthius

Bibliographie

Répertoire	Titre	Type	Commentaires	Tome	Pages
0051	H. Soden, <i>Die Schriften des Neuen Testaments in ihrer ältesten erreichbaren Textgestalt hergestellt auf Grund ihrer Textgeschichte</i> , Berlin; Göttingen, Arthur Glaue; Vandenhoeck und Ruprecht, 1902-1913	Catalogues	Siglum: O12	I,1	271
0052	C. Gregory, <i>Textkritik des Neuen Testaments</i> , Leipzig, 1900-1909	Catalogues	früher a66 p67 r34	1; 3	269-270, 298, 317; 1105
0063	K. Aland, M. Welte, B. Koster, K. Junack, <i>Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments</i> , Arbeiten zur neutestamentlichen Textforschung 1, Berlin-New York, 1994	Catalogues			72
2446	H. Hunger, W. Lackner, C. Hannick, <i>Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek. Teil 3/3. Codices theologici 201-337</i> , Museion. Veröffentlichungen der Österreichischen Nationalbibliothek. N.F. 4, Wien, 1992 (Version en ligne)	Catalogues			345-356
	K. Bentein, F. Bernard, K. Demoen, M. De Groote, « New Testament Book Epigrams. Some New Evidence from the Eleventh Century », <i>Byzantinische Zeitschrift</i> , 103, 2010, p. 13-23	Études sur le manuscrit			16-17

Répertoire	Titre	Type	Commentaires	Tome	Pages
	J. Birdsall, « A Byzantine Calendar from the Menology of two Biblical MSS. », <i>Analecta Bollandiana</i> , 84, 1966, p. 29-57	Études sur le manuscrit	(pp. 34-55) édition du petit ménologe d'après ce manuscrit ; apparenté aux calendriers syriaques melkites		passim
	H. Hoskier, <i>Concerning the Text of the Apocalypse: Collations of All Existing Available Greek Documents with the Standard Text of Stephen's Third Edition, Together with the Testimony of Versions, Commentaries and Fathers. A Complete Conspectus of All Authorities</i> , London, 1929 (Version en ligne)	Études sur le manuscrit	Apoc. 34	1	70-73
	J. Schmid, <i>Studien zur Geschichte des griechischen Apokalypse-Textes. 1. Teil: Der Apokalypse-Kommentar des Andreas von Kaisareia</i> , Münchner Theologische Studien 1. Ergänzungsband, München, 1955-1956	Études sur le manuscrit		Einleitung	82, 93
	I. Spatharakis, <i>Corpus of dated illuminated greek manuscripts to the year 1453. 1, Text</i> , Byzantina Neerlandica 8, Leiden, E. J. Brill, 1981	Études sur le manuscrit			11
1378t	K. Weitzmann, O. Kresten (éd), <i>Die byzantinische Buchmalerei des 9. und 10. Jahrhunderts: Addenda und Appendix</i> , Veröffentlichungen der Kommission für Schrift- und Buchwesen des Mittelalters Band 243, Reihe IV: Monographien, Wien, Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1996	Études sur le manuscrit			9, 88
	A. Džurova, <i>Le rayonnement de Byzance. Les manuscrits grecs enluminés des Balkans (VIè-XVIIIè siècles)</i> , Catalogue d'exposition (XXIIe Congrès International d'Études Byzantines, Sofia, 22-27 août 2011), Sofia, Galerie Nationale d'Art étranger, 2011	Catalogue d'exposition			41
	G. Allen, <i>Manuscripts of the Book of Revelation. New Philology, Paratexts, Reception</i> , Oxford, Oxford University Press, 2020				71, 114
	E. Dobrynina, « Феномен «сполий» в истории рукописной книги и codex restauratus Marc. gr. Z. 12 », <i>Византийский Временник</i> , 101, 2017, p. 203-212 (Version en ligne)				206 n. 9
	E. Dobrynina, « "Spolia" as a Phenomenon in Greek and Latin Illuminated Manuscripts: An Approach to the Question », <i>Scripta</i> , 11, 2018, p. 67-73				69 n. 5
	I. Hutter, « Marginalia decorata », dans A. Bravo García, I. Pérez Martín (éd), <i>The Legacy of Bernard de Montfaucon: Three Hundred Years of Studies on Greek Handwriting. Proceedings of the Seventh International Colloquium of Greek Palaeography (Madrid - Salamanca, 15-20 September 2008)</i> , Bibliologia 31, Turnhout, Brepols, 2010, p. 97-106, 719-734				105
	S. Lucà, « Osservazioni codicologiche e paleografiche sul Vaticano Ottoboniano greco 86 », <i>Bollettino della Badia Greca di Grottaferrata</i> , 37, 1983, p. 102-161				132
	D. Pingree, « The Library of George, Count of Corinth », <i>Studia Codicologica</i> , Texte und Untersuchungen zur Geschichte der altchristlichen Literatur 124, Berlin, Akademie-Verlag, 1977, p. 351-362 (Version en ligne)				360
	A. Pirtea, « Manuscripts, Paratexts and the New Testament Canon : Arethas of Caesarea and the Reception of St John's Apocalypse in Byzantium (Ninth-Eleventh Centuries) », <i>Religious Rhetoric of Power in Byzantium and South-Eastern Europe, Proceedings of the session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019)</i> , Bibliothèque de l'Institut d'études sud-est européennes [BIESEE] 15, Brăila, Muzeul Brăilei "Carol I" - Editura Istros, 2021, p. 37-61 (Version en ligne). ISBN : 978-606-654-432-2				59
	A. Rëmbeci, S. Çunga, <i>Katërrungjillëshi i dekoruar i Korçës : Kodiku i Korçës nr. 93. Botim faksimile (The Illuminated Gospel of Korça : Korça Codex 93)</i> , Athinë, Militos, 2012				83 & n. 152
	E. Scieri, « The Catena Manuscripts on Acts: A Revised Classification », <i>Vigiliae Christianae</i> , 76, 2022, p. 281-305 (Version en ligne). Publisher: Brill				
	K. Staab, <i>Pauluskommentare aus der griechischen Kirche</i> , Neutestamentliche Abhandlungen 15, Münster i. W., Verlag der Aschendorffschen Verlagsbuchhandlung, 1933 (Version en ligne)				xv
	P. Varalda, <i>Michele Psello, Vita di s. Aussenzio di Bitinia, introduzione, traduzione e commento</i> , Hellenica 49, Alessandria, Edizioni dell'Orso, 2014				7 et n. 51

Répertoire	Titre	Type	Commentaires	Tome	Pages
2437	D. Nessel, <i>Breviarium et supplementum commentariorum Lambecianorum, sive catalogus, aut recensio specialis omnium codd. mss. graecorum, necnon linguarum orientalium biblioth. Caesariae Vindobonensis</i> , Vindobonae, 1690				
R(III)0103	C. Van de Vorst, H. Delehay, <i>Catalogus codicum hagiographicorum graecorum Germaniae Belgii Angliae</i> , Subsidia hagiographica 13, Bruxelles, 1913 (Version en ligne)				
R(III)0130	J. Mossay, <i>Repertorium Nazianzenum. Orationes. Textus Graecus, 2. Codices Americae, Angliae, Austriae</i> , Studien zur Geschichte und Kultur des Altertums, N.F., 2. Reihe. Forschungen zu Gregor von Nazianz 5, Paderborn-München-Wien-Zurich, 1987 (Version en ligne)				

Contenu

Numéro	Folios	Siècle	Date	Support Principal	Remarque	Copistes, Possesseurs & Autres	Révision
1.A	001-368	11 med.		Parchemin	- Praxapostolus cum catenis, tabulis liturgicis, prologis, epigr., imag., capitulis, subscr., specialibus; Andreae Caesariensis Comm. in Apocalypsin cum prologis, specialibus. - F. I-III: paper flyleaves. - F. IV: parchment flyleaf. - F. 16v-17r: missing in VMR. - F. 369-371: paper flyleaves.		

Témoins (35)

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
001-8b	Liturgica	Tabulae liturgicae					11 med.		F. 1rv: empty.			
002-4*	Liturgica	Synaxarium breue					11		F. 1r-v vacuum			● 2446
004-7v	Liturgica	Menologium breue					11				● Biblio	● 2446
008 b-9v	Lexica	Glossarium in Act.					11 med.			Titulus initialis ερμηνεια εβραιικων ονοματων. των εν ταις Πραξεσι των αγιων αποστολων εμφορομενων· κατα στοιχειον ηρμηνευμενη. Incipit Αλφαιος· μαθησις. Desinit Χαλδαιων· ως δαιμονιων.		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
009v	Apocrypha	De nominibus prophetarum	● BHG 1591m		1591m		11 med.			Titulus initialis ερμηνεια των προφητικων ονοματων. Incipit Ωσηε· σκιαζων. Desinit Ησαιας· σκιασμος.	● Bollandistes ● PTB	
010--12v	Dorotheus Tyrius	Index apostolorum et discipulorum	● BHG 0151-0152h				11 med.		In frame.	Incipit Φησι δε ο προλεχθεις εν αγιοις Δωροθεος τους ο' μετα την εκ νεκρων του σωτηρος αναστασιν. Desinit Εφησι εν τοις εαυτου συγγραμμασιν ο δηλωθεις ιερος Δωροθεος· οτι και Σιμων ο Κυρηναιος υπερ Χριστου σταυρωθεις, αναιρειται.		
010--12	Dorotheus Tyrius	Index apostolorum et discipulorum	● BHG 0151-0152h		0151c, 0152f, 0152fg		11 med.		Body text.	Titulus initialis Δωροθεου αρχιεπισκοπου Τυρου αρχαιου ανδρος πνευματοφορου και μαρτυρος· γεγονοτος· εν τοις χρονις Λικιννιου και Κωνσταντινου των βασιλεων· συγγραμμα· εις τους ιβ' αποστολους και εις τους ο'. Incipit Ουτος ο λεχθεις αιδιμος ανηρ. Desinit υστερον δε και εν Βρεττανια αφικομενος και κηρυξας· υπ' αυτων σταυρωθεις και τελειωθεις· θαπτεται εκει.	● Bollandistes ● PTB	● 2446 ● R(III)0106
012-12v	Indices christiani rerum notabilium	Explanatio de uoce ανάστασις					11 med.		Body text.	Titulus initialis οσαχως η αναστασις· τω της αναστασεως ονοματι κεχρηται η γραφη κατα πλειους τροπους. Incipit Ανεστη βασιλευς ετερος. Desinit και πληξατε τους υιους Κεδεμ.		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
012v	Theologica	De baptisate apostolorum et Deiparae	● BHG 0157a		0157a		11 med.		In frame.	Titulus initialis περι του βαπτισματος των αγιων αποστολων. Incipit Απορουντων τινων και λεγοντων. Desinit γυνοι ιδε ο υιος σου ειποντος.	● Bollandistes ● PTB	● 2446 ● R(III)0106
012v--14	Indices christiani rerum notabilium	Explanatio de uoce φύσις					11 med.		Body text.	Titulus initialis Η φυσις οσαχως τη θεια παρειληπται γραφη. Incipit Φυσις. ο καλειται και ειδος. Desinit συναρμολογουμενον και συμβιβαζομενον.		
013	Liturgica	Preces quaedam					11 med.		In frame.	Titulus initialis ευλογια ην ευλογησεν Ιησου ο του Ναυη. Textus Ευλογητος ει κυριε ο θεος των πατερων ημων ο εξαγαγων αρτον τηριξαι καρδιαν ανθρωπου. ο θεος ημων ευλογητος ει εις τους αιωνας.		
013	Epiphanius Constantiensis	De mensuris et ponderibus	● CPG 3746				11 med.		In frame.	Titulus initialis ερμηνεια εβραιικων λεξεων. Incipit μαννη· μεμετρηται. Desinit κ' οβολοι εισιν.		
013--14	Epiphanius Constantiensis	De XII gemmis	● CPG 3748				11 med.		- In frame. - Copied under the same title as the previous Témoin.	Incipit Ο λιθος ο αδαμας· εμφορης εστιν τω αερι. Desinit δεδοξασμενον το πεταλον εφανη.	● PTB	● 2446
014v	Recapitulationes, programmata et indices rerum biblicarum	Index librorum biblicorum	● CPG 3642				11 med.		- Table of contents of the New Testament books contained in the manuscript. - F. 15rv: empty.	Titulus initialis ταδε ενεστιν εν τηδε τη βιβλω. Incipit α'. Λουκα πραξεις των αποστολων. Desinit κγ'. Ιωαννου του θεολογου Αποκαλυψις. ην εν Πατμω τη νησω εθεασατο.		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
016	Versus et epigrammata	Incipit "Λουκάς ηπιθυμος" (von Soden 7)	● DBBE Type 1990				11 med.		- Inc. ut in DBBE (Febr. 2018). - F. 16v-17r: empty.	Textus Λουκάς ηπιθυμος· ακεστορης επιστωρ·		
016	Versus et epigrammata	Incipit "οσσα περι Χριστοιο" (von Soden 6)	● DBBE Type 2038				11 med.		Inc. et des. ut ed. von Soden 1902.			
017v-101	Testamentum nouum	Actus Apostolorum	● BHG 0149z				11 med.		- With illuminations. - Capp. 1, 5, 10, 15, 20, 25 ; cum commentario: THEOPHYLAKTOS (f. 17v-100v, mg) - Prologue (PG 125: 849).		● PTB	● 2446
017v--101	Oecumenius	Catena in acta apostolorum	● CPG C151				11		CPG C151.3b			● 2446
101v-140v	Testamentum nouum	Epistulae Catholicae					11 med.		With prologues, catena.		● PTB	● 2446
102-140v	Catena	In Epistulas Catholicas	● CPG C175-C178				11 med.					● 2446
141-142	Prologi Librorum Biblicorum	In Act.: Peregrinationes Pauli	● CPG 3640 ● BHG 1457-1457e		1457c		11 med.		In den Freirändern.		● Bollandistes	● 2446 ● R(III)0106
141-148v	Euthalius Diaconus	Paulus ap., Editio Epistularum Pauli	● CPG 3642 ● BHG 1453-1459a		1453		11		Prologus in XIV Pauli epistulas ; Pauli peregrinationes in mg. (ff. 141-142)		● Bollandistes	● 2446 ● R(III)0106
141-312v	Testamentum nouum	Epistulae Pauli					11 med.		With prologues, catena.		● PTB	● 2446
152-312v	Catena	In Pauli Epistulas	● CPG C160-C167				11 med.					● 2446

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
312v--313v	Hagiographica	Iohannes theologus ap. (S.), Commentariolus de Apocalypsi	● BHG 0920x-0920y		0920x		11 med.		Body text.	<p>Titulus initialis περι της εν Πατρω τη νησω συγγραφης της θειας Αποκαλυψεως. ην απεκαλυψεν ο κυριος ημων και θεος. τω δουλω αυτου Ιωαννει τω θεολογω. Incipit Οτι μετα το συγγραφασθαι το κατ' αυτον θειον ευαγγελιον. Desinit τα εν αυτη βαθη ερευναν. μηδε λυσι τελες.</p>	● Bollandistes ● PTB	● 2446
312v--313v	Scholia exegetica biblica	Varia marginalia exegetica in Apocalypsin					11 med.		In frame.	<p>Incipit Βουλομενοις ημιν διηγησασθαι Desinit φανερωσεως αυτης και εκδοσεως.</p>		
314--353v	Andreas Caesariensis	Commentarius in Apocalypsin	● CPG 7478				11 med.		- Abridged version (cf. Schmid 1956, p. 93). - In frame.	<p>Titulus initialis Incipit Αποκαλυψις εστιν. η των κρυπτων Desinit μεθ' ου τω πατρι αμα τω ζωποιω πνευματι πρεπει δοξα τιμη και προσκυνησις εις τους αιωνας των αιωνων· αμην. Titulus finalis Apparatus de capitulis</p>		
314--353v	Testamentum nouum	Apocalypsis Iohannis	● BHG 0920z				11 med.		F. 354r: empty.	<p>Titulus initialis Ιωαννου του θεολογου Αποκαλυψις ην εν Πατρω τη νησω εθεασατο. Titulus finalis Apparatus de capitulis</p>	● Bollandistes ● PTB	● 2446

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
354v	Lexica	Glossarium hebraicorum nominum in Apoc.					11 med.			<p>Titulus initialis ερμηνεια εβραικων ονοματα των εν Αποκαλυψει εμφερομενω κατα στοιχειον.</p> <p>Incipit Α. Αρμαγεδων· εξεγερσις του δωματος· η εξεγερσις εις τα εμπροσθεν.</p> <p>Desinit Φ. Φιλαδελφεια· σωζουσα η κολλωμενη κυριω.</p>		
354v	Lexica	Glossarium gemmorum in Apoc.					11 med.		In two parts.	<p>Titulus initialis η χροα και η ιδεα ενος εκαστου λιθου. των εν τη αυτη Αποκαλυψει.</p> <p>Incipit Α'. Ιασπις· μελανιζουσα πρασινος.</p> <p>Desinit ΙΒ'. ονουχιος.</p>		
354v	Lexica	Varia					11 med.		A note on the names in the epistle of Barnabas.	<p>Incipit Ιστεον οτι εβραικων ονοματων.</p> <p>Desinit η ενταγμα. η προταγμα.</p>		
355r-v	Lexica	Varia					11 med.		- Months (Roman, Greek, Hebrew, Egyptian, Cappadocian, Athenian, Lacedemonic, Bithynian, Macedonian). - Hebrew alphabet. - List of archangels. - Four rivers of Paradise.			

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
356-363v	Chronologica	Index nominum					11 med.		- Chronological lists of Constantinopolitan Bishops and Patriarchs; Popes; Patriarchs of Alexandria, Antioch, and Jerusalem; Hebrew fathers and high priests; Babylonian and Egyptian kings; Roman and Byzantine emperors. - F. 363rv: names added afterwards by four different hands.		● PTB	● 2446
364	Versus et epigrammata	Incipit "έν πανερήμω σπεύδων"	● DBBE Type 4106				11 med.		Inc. et des. ut in DBBE (Sept. 2021).	Textus Εν πανερήμω σπευδων προς Παυλου θεαν. σατυρον Αντωνιος ως φασμα βλεπει.		
364v-366v, 368	Chronologica	Varia					14-15		- Chronological tables in Italian. - F. 367r contains the title of an Octoechos in epigraphic majuscule. - F. 367v, 368v: empty.	Annotationes uel textus italici		